

Aften m. 6/8. 02

Var det ikke total kapitulasjon?

Av I.C. Stridsklev, Skien

Professor Magne Skodvin har en kronikk 27. april med tittel «Var det Norge som kapitulerte?».

Ifølge Skodvin skulle oberstløytnant Harald Wrede Holm, som skulle forhandle om den lokale overgivelse i Narvik, ha fått et mandat som blant annet inneholdt følgende: «Skal meddele at Kongen og regjeringen samt marinen og flyvåpenet har forlatt landet, og at Norge som stat er og fremdeles vil være i krig med Tyskland, men at general Ruge har fullmakt til å ordne alt som gjelder tyskernes overtagelse av den faktiske makt i Nord-Norge.»

Hvilke indisier finnes på at dette faktisk er nedskrevet juni 1940?

Hvor mange norske marinebåter og hvor mange norske fly ble med regjeringen over til England?

Hvis det fantes norske marinebåter eller fly som skulle til England, hvorfor ble ikke kongen og regjeringen med en av disse, i stedet for med den engelske kryseren «Devonshire»?

Hvilke andre militære ble med over til England enn general Carl Gustav Fleischer? Seieren ved Narvik var for en stor del hans fortjeneste. Hans forhold i England ble slik at han valgte å begå selvmord.

Hvorfor ble norske soldater som alt var kommet til

utlandet, til Sverige, sendt hjem etter kapitulasjonen?

Norske frivillige i engelsk tjeneste, som kompani Linde, opererte i Norge uten Nygaardsvold-regjeringens vitende og til dels mot dens vilje.

Ved tvil skulle kapitulasjonsavtalens tyske tekst være gjeldende. Det tyske ordet «gesamte» betyr ikke «samlede», men «samtlige». Norge forpliktet «samtlige norske stridskrefter til å legge ned våpnene og ikke gripe til dem for krigens varighet». Det ble ikke gitt noen begrensning med tanke på hvor de befant seg. General Ruge oppfordret og fikk norske offiserer til å avlegge æresord på at de «ikke under nåværende krig skulle gripe til våpen mot Tyskland igjen».

Administrasjonsrådet gikk 6. august 1940 med på Terbovens krav om en fullstendig oppløsning av den norske forsvarsmakt også som sivil administrasjon og besluttet at den norske forsvarsmakt i alle deler ble oppløst fra 30. september 1940.

Samtidig skulle fylkesmennene i opprop i avisene formane alle til å levere inn våpen, også de som var nedgravd i skogen eller gjemt i hytter. Alle rekruttkartoteker hos krigskommissæren og alle personalakter vedrørende norske vernepliktige ble avgitt til Wehrmacht. Var dette virkelig ikke en total kapitulasjon?